

N:o 169.

Af herr L. P. Larsson i Berga, om inlösen af frälseskatteräntor och om statsbidrag till deras utgörande.

Härmed vågar jag vördsamt förnya en vid flere föregående riksdagar af andra representanter framställd motion, om hvars rättvisa och billighet jag är lifligt öfvertygad, men hvilken motion hittills icke lyckats vinna Riksdagens bifall.

Motionen afser att utsträcka bestämmelserna i kongl. förordningen den 11 september 1885 angående inlösen af skattefrälseräntor m. m. äfven till frälseskatteräntor. Nämnda kongl. förordning stadgar, att sådana räntor, som varit någon gång med jordeganderätten förenade, icke få af statsverket inlösas, äfven om dessa räntor, såsom exempelvis är fallet inom den valkrets jag representerar, ursprungligen tillkommit genom öfverenskommelse mellan kronan och enskilde. Såsom skäl emot yrkandet på statsverkets skyldighet att inlösa äfven dessa räntor har bland annat upprepade gånger af statsutskottet anförts, att ifrågavarande frälseskatteräntor genom att förenas med jordeganderätten i sjelfva verket upphört att finnas till och sedermera uteslutande tillkommit genom enskildt aftal mellan räntegifvare och räntetagare. För min del kan jag icke medgifva, att detta betraktelsesätt är riktigt. Ty ostridigt är ju, att dessa räntor leda sitt ursprung från en öfverenskommelse mellan kronan och enskilde; och detta deras ursprung lärer väl icke kunna upphävas derigenom att jorden och räntan komma i samma hand. Detta kan, så vidt jag förstår, endast medföra en suspension tills vidare af räntans utgörande, intill dess jorden och räntan å nyo åtskiljas, men förändrar alldeles icke räntornas natur att vara tillkomna genom aftal mellan kronan och enskilde.

Dertill kommer det billighetsskäl, som äfvenledes torde böra tagas i betraktande, att dessa räntor merendels utgöras af mindre bemedlade, hvilka

särdeles tungt tryckas af detta onus. Och deras börda blifver så mycket känbarare, som öfriga klasser af den jordbrukande befolkningen genom grundskatternas partiella afskrifning erhållit en välbehöflig lättnad i dem åliggande bördor, svarande mot de ökade bördor för försvaret, som blifvit dem pålagda, under det att nu ifrågavarande räntegifvare väl få bära de ökade försvarsbördorna, men icke erhållit någon som helst lindring i sina skatteskyldigheter.

Lifligt öfvertygad om rättvisan och billigheten af att äfven frälseskatteräntegifvare erhålla en motsvarande lindring i dem pålagda skattebördor, vågar jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta att jemväl frälseskatteräntor, som ursprungligen tillkommit genom aftal mellan kronan och enskilde, skola, på sätt kongl. förordningen den 11 september 1885 stadgar om skattefrälseräntor, af statsverket inlösas; samt att, intill dess en sådan inlösen blifvit verkställd, staten måtte bidraga med 30 procent till de utgifter, som för frälseskatteräntor utgå till enskild person.

Stockholm den 25 januari 1890.

L. P. Larsson
i Berga.
